

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. F.,** zastoupena JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., advokátem se sídlem Teplého 2786, Pardubice, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Pardubický kraj,** se sídlem Čechovo nábřeží 1791, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 30. 9. 2016, č. j. 52 A 55/2016 – 88,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Stanislavu Kadečkovi, Ph.D., advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 30. 9. 2016, č. j. 52 A 55/2016 – 88, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu. Zásah měl spočívat v tom, že Katastrální úřad pro Pardubický kraj (dále jen „žalovaný“) neprovedl zápis poznámky do katastru nemovitostí podle § 23 odst. 1 písm. o) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), k pozemkům

evidovaným jako st. p. č. X, p. p. č. X a st. p. č. X, vše v k. ú. Č. T., o podané žalobě pro zmatečnost proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 13. 2. 2015, č. j. 14 C 221/2007 - 339, a proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 10. 3. 2016, č. j. 23 Co 554/2015 - 436.

[2] V odůvodnění rozsudku se krajský soud zabýval tím, zda bylo podáním žaloby pro zmatečnost zahájeno řízení o žalobě, kterou se žalobkyně domáhá, aby soud vydal takové rozhodnutí týkající se výše uvedených nemovitostí evidovaných v katastru nemovitostí, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru nemovitostí. Krajský soud dospěl k závěru, že nikoli.

[3] O žalobě pro zmatečnost může soud rozhodnout pouze tak, že žalobou napadené rozhodnutí zruší, nebo žalobu zamítne. Aby mohlo být rozhodnutí soudu podkladem pro vklad do katastru nemovitostí, muselo by mít náležitosti vkladové listiny. Podle § 8 katastrálního zákona musí být v listinách pro zápis práv do katastru nemovitostí nemovitosti označeny údaji katastru taxativně vyjmenovanými v písm. a) až h) tohoto ustanovení.

[4] Jelikož je v případě soudního rozhodnutí závazný pouze jeho výrok, je zjevné, že výrok rozhodnutí soudu o žalobě pro zmatečnost náležitosti vkladové listiny vyžadované katastrálním zákonem nemá a nemůže tak být na jeho základě proveden vklad do katastru nemovitostí. Již vůbec pak rozhodnutí soudu o žalobě pro zmatečnosti nevypovídá nic o vlastnickém právu účastníků řízení k předmětným nemovitostem.

[5] Žalovaný proto podle krajského soudu nepochybil, pokud poznámku o podané žalobě pro zmatečnost k výše uvedeným nemovitostem nezapsal. Jeho postup nebyl nezákonný a žaloba proto nebyla důvodná.

II.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] Podle názoru stěžovatelky může být rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost rozhodnutím, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru ve smyslu § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona. Pokud by tomu tak nebylo, byla by popírána zákonná úprava tohoto mimořádného opravného prostředku a podporován stav zápisu v katastru nemovitostí, který není v souladu s právním stavem. Výklad zákona, který by vedl k takovým účinkům, je nepřípustný.

[8] Žalobou pro zmatečnost byl napaden rozsudek okresního soudu o zrušení spoluvlastnictví, který je v právní moci a mohl by sloužit jako podklad pro zahájení vkladového řízení. Z civilněprávní judikatury vyplývá, že včasné podání mimořádného opravného prostředku proti rozhodnutí soudu vydanému v řízení podle části třetí o. s. ř., jehož předmětem je určení neplatnosti právního úkonu, podle něhož byl navržen vklad práva do katastru nemovitostí, je důvodem pro přerušení řízení o návrhu na vklad práva do katastru nemovitostí před katastrálním úřadem. Takové přerušení řízení má trvat až do

rozhodnutí o mimořádném prostředku; bude-li mimořádnému opravnému prostředku vyhověno, až do právní moci nového rozhodnutí ve věci (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2012, sp. zn. 21 Cdo 3945/2011, a ze dne 24. 9. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2299/2013). Včasné podání žaloby pro zmatečnost, jejímž předmětem je návrh na rozhodnutí o nezákonnosti (neplatnosti) vkladové listiny, tj. pravomocného rozsudku okresního soudu, je tak důvodem pro přerušení vkladového řízení. Je nepochybné, že rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost bude mít zcela zásadní následky na vkladové řízení i vložené informace jako takové a neexistuje jiný institut, kterým by mohla být tato důležitá informace komunikována veřejnosti prostřednictvím katastru nemovitostí, než poznámka podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona.

[9] Usnesení soudu o zrušení napadeného rozhodnutí splňuje náležitosti vkladové listiny, neboť ve svém obsahu zahrnuje údaje o dotčených nemovitých věcech. Tyto sice zpravidla nebudou přímo součástí výroku, nicméně budou uvedeny v jeho odůvodnění. Ač odůvodnění rozhodnutí není podle zákona (§ 159a o. s. ř.) formálně závazné, přesto z něj zpravidla vychází soudy a jiné orgány i v jiných řízeních. Odůvodnění tak vykazuje určité znaky materiální závaznosti. Odůvodnění rozhodnutí je vždy existenčně spjato s jeho výrokem a tvoří jediný kompaktní celek. Takový výklad zákona, který požaduje, aby údaje pro vklad do katastru podle § 8 katastrálního zákona byly přímo součástí výroku rozhodnutí, by směřoval nad rámec zákona a jednalo by se o přepjatý formalismus. Základním účelem a smyslem předmětného zákonného ustanovení je určité a přesné označení konkrétní nemovité věci takovým způsobem, který nemůže vést k záměně nemovitých věcí při provedení zápisu do katastru, což by v případě usnesení soudu o zrušení napadeného rozhodnutí bylo (minimálně v rámci odůvodnění) splněno. Bylo by pak zcela absurdní, aby existovalo pravomocné rozhodnutí, ze kterého by vyplývalo, jak jsou momentálně nastaveny vlastnické vztahy, ale to by muselo být katastrálními úřady ignorováno, neboť bylo vydáno v řízení o žalobě pro zmatečnost a nikoli v řízení podle části třetí o. s. ř.

[10] Stěžovatelka se dále neztotožnila s názorem krajského soudu, že rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost nevypovídá nic o vlastnickém právu účastníků k předmětným nemovitostem. Bude-li napadené rozhodnutí pro zmatečnost podle § 235h odst. 2 o. s. ř. zrušeno, soud, o jehož rozhodnutí jde, věc znovu projedná a rozhodne. Rozsudek, jímž bylo zrušeno podílové spoluvlastnictví k uvedeným nemovitým věcem a rozsudek, kterým krajský soud potvrdil prvoinstanční rozsudek, jsou zcela jistě rozhodnutími, která mají přímý vliv na existenci vlastnického práva stěžovatelky k uvedeným nemovitým věcem, resp. ke spoluvlastnickému podílu na nich. Vzhledem k tomu, že právní názor obsažený ve zrušovacím rozhodnutí zmatečnostního soudu je pro nové projednání a rozhodnutí věci závazný, má též rozhodnutí soudu o žalobě pro zmatečnost vliv na existenci vlastnického práva.

[11] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na část IV. svého vyjádření k žalobě ze dne 7. 7. 2016, které bylo téhož dne zasláno krajskému soudu, a na dokumenty přiložené k tomuto vyjádření. Setrval na svém stanovisku a ztotožnil se s odůvodněním napadeného rozsudku krajského soudu.

IV.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatelka a M. K. F. získaly dědictvím do podílového spoluvlastnictví pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako st. p. č. X, jehož součástí je stavba – objekt k bydlení čp. X, pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako st. p. č. X a pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako p. p. č. X, vše v k. ú. Č. T. Rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 13. 2. 2015, č. j. 14 C 221/2007 - 339, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 10. 3. 2016, č. j. 23 Co 554/2015 - 436, bylo zrušeno podílové spoluvlastnictví stěžovatelky a M. K. F. a nemovitosti byly přikázány do výlučného vlastnictví M. K. F. M. K. F. bylo uloženo zaplatit stěžovatelce vypořádací podíl výši 408.000 Kč. Vkladové řízení vedené pod zn. 4461/2016 u žalovaného nebylo ke dni vydání kasační stížností napadeného rozsudku ukončeno. Proti výše uvedeným rozsudkům podala stěžovatelka žalobu pro zmatečnost podle § 229 a násl. o. s. ř. a žalovanému návrh na zápis poznámky podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona, která měla být zapsána ke všem výše zmíněným nemovitým věcem. Přípisem ze dne 28. 4. 2016, č. j. Z-1907/2016-611, žalovaný stěžovatelce sdělil, že v katastru nemovitostí nelze vyznačit poznámku o podané žalobě pro zmatečnost, neboť nejsou splněny podmínky stanovené § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona pro zápis takové poznámky. Nejedná se o žalobu, kterou by se stěžovatelka domáhala, aby soud vydal takové rozhodnutí týkající se nemovitostí evidovaných v katastru, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru nemovitostí. V neprovedení zápisu poznámky podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona spatřovala stěžovatelka nezákonný zásah žalovaného do svých veřejných subjektivních práv.

[16] Podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona se k nemovitosti zapisuje poznámka o podané žalobě, kterou se navrhovatel domáhá, aby soud vydal takové rozhodnutí týkající se nemovitostí evidovaných v katastru, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru, pokud se na jeho základě nezapisuje poznámka spornosti zápisu.

[17] Pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti je tedy zásadní zodpovědět, jestli na základě podané žaloby pro zmatečnost podle § 229 a násl. o. s. ř. příslušný soud vydá rozhodnutí, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru.

[18] Podle § 235e odst. 2 o. s. ř. žalobu pro zmatečnost soud usnesením buď zamítne, nebo napadené rozhodnutí zruší. Podle § 235h odst. 2 téhož zákona bylo-li napadené

rozhodnutí pro zmatečnost zrušeno, soud, o jehož rozhodnutí jde, věc, jakmile usnesení nabude právní moci, bez dalšího návrhu projedná a rozhodne; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Právní názor obsažený ve zrušovacím usnesení je pro nové projednání a rozhodnutí věci závazný.

[19] Žaloba pro zmatečnost je mimořádným opravným prostředkem. Lze ji uplatnit pouze ze zákonem taxativně uvedených důvodů. Na rozdíl od žaloby na obnovu řízení jde v případě žaloby pro zmatečnost o závažné procesní vady, v důsledku kterých je žalobou napadené rozhodnutí zmatečným. Tyto vážné procesní vady musí být natolik zásadní, že přesahují samotný zájem účastníků řízení a napadené rozhodnutí by mělo být odstraněno i ve veřejném zájmu. Žaloba pro zmatečnost však neslouží k nápravě skutkových nedostatků ani k nápravě nesprávného právního posouzení věci. Soud proto v řízení o této žalobě nezkoumá, zda je napadené rozhodnutí věcně správné, zabývá se pouze tím, zda jsou dány taxativně vymezené důvody zmatečnosti. Žaloba pro zmatečnost je postavena na kasačním principu, pokud soud takové žalobě vyhoví, dochází ke zrušení napadeného rozhodnutí. V řízení následujícím po řízení o žalobě pro zmatečnost soud pokračuje v řízení projednáním věci a novým rozhodnutím. Dbá o to, aby řízení nadále nebylo zatíženo vadou (důvodem zmatečnosti), která vedla ke zrušení původního rozhodnutí.

[20] Pokud by tedy příslušný soud podané žalobě pro zmatečnost vyhověl a rozhodl o zrušení napadeného rozsudku okresního soudu, jímž bylo zrušeno a vypořádáno podílové spoluvlastnictví k předmětným nemovitostem, pak takové zrušovací usnesení samo o sobě neosvědčuje vlastnické právo žádné osoby. Soud by se ve zrušujícím rozhodnutí zabýval pouze okolnostmi zakládajícími důvodnost zmatečnostní žaloby. Neposuzoval by oprávněnost nároku vycházejícího z předpisů hmotného práva, v tomto případě tím, komu nadále svědčí vlastnické právo k předmětným nemovitostem, resp. jak mělo být podílově vlastnictví po jeho zrušení vypořádáno. Tím by se případně věcně zabýval až okresní soud v řízení následujícím po řízení o žalobě pro zmatečnost.

[21] Poznámka o podané civilní žalobě podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona může být zapsána jen v případě, že je cílem podané žaloby vydání rozhodnutí, které bude titulem pro zápis ve formě vkladu (některého práva uvedeného v § 11 odst. 1 katastrálního zákona). Podaná žaloba pro zmatečnost, kterou se stěžovatelka domáhá zrušení pravomocného rozsudku okresního soudu pro závažné procesní vady, proto není podkladem způsobilým pro zápis poznámky. Tímto podkladem by bylo až pokračování v řízení o žalobě na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví, které by případně následovalo po zrušení napadeného rozsudku okresního soudu.

[22] Stěžovatelka na podporu svých tvrzení poukazovala na judikaturu Nejvyššího soudu. V označených rozsudcích byla posuzována situace, kdy bylo rozhodnutí soudu ve věci určení neplatnosti právního úkonu, podle něhož byl navržen vklad práva do katastru nemovitostí, napadeno mimořádným opravným prostředkem (dovoláním) nebo ústavní stížností. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že včasné podání mimořádného opravného prostředku (21 Cdo 3954/2011) nebo ústavní stížnosti (21 Cdo 3399/2013) proti rozhodnutí soudu vydanému v řízení podle části třetí občanského soudního řádu, jehož předmětem je určení neplatnosti právního úkonu, podle něhož byl navržen vklad práva do katastru nemovitostí, je důvodem pro přerušení řízení o návrhu na vklad práva do katastru

nemovitostí před katastrálním úřadem a pro přerušení řízení o žalobě podané ve věci vkladu práva do katastru nemovitostí podle části páté občanského soudního řádu. V nyní posuzované věci však nebyla řešena otázka, zda žalovaný měl či neměl po podání žaloby pro zmatečnost přerušit vkladové řízení. Předmětem soudního přezkumu byl postup žalovaného, který odmítl provést zápis poznámky o podané žalobě pro zmatečnost. Proto poukazovaná judikatura na nyní projednávanou věc nedopadá.

[23] Nejvyšší správní soud proto neshledal stěžovatelkou namítanou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení. Krajský soud se podrobně a precizně vypořádal s argumentací stěžovatelky a dospěl ke správnému závěru, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud poznámku o podané žalobě pro zmatečnost k předmětným nemovitostem nezapsal.

[24] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[26] Ustanovenému zástupci stěžovatelky Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, je odměna dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. března 2017

Mgr. David Hipšr
předseda

s
e

n
á
t
u